

ทัศนคติของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ต่อการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านสมาร์ทโฟน
Attitude of Nursing Students, Faculty of Nursing, Buriram, Western University
on Using Social Network of Smartphone

รณชัย คนบุญ¹ ฐานิดา สมขันธ์² กิติพงษ์ เรือนเพชร² พันธิพา จารณัย³ นภาพร เหลืองมงคลชัย²

Ronnachai Khonboon¹ Tanida Somkhantee² Kitipong Ruanphet² Panthipa Jaranai³ Napaporn Luangmongkhonchai²

Corresponding Author's Email: ronnachai.k@nrnu.ac.th¹

(Received: November 22, 2021; Revised: June 13, 2022; Accepted: August 2, 2022)

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ต่อการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านสมาร์ทโฟน เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงเนื้อหา 0.93 และค่าความเที่ยง 0.79 กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 179 คน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาทัศนคติของนิสิตพยาบาลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านสมาร์ทโฟน ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 179 คน ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา และนำเสนอค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของนิสิตพยาบาลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านสมาร์ทโฟนภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ($\bar{X} = 3.70$, 3.19 และ 3.16, S.D. = 0.99, 0.98 และ 0.98 ตามลำดับ) วัตถุประสงค์ของกลุ่มตัวอย่างต่อการใช้อินเทอร์เน็ต คือ เรื่อง การเรียน การผ่อนคลายความเครียด การสื่อสาร และการขายของออนไลน์ ซึ่งสื่อโซเชียลมีความสำคัญกับการใช้ชีวิตประจำวัน เพราะต้องใช้ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การติดตามข่าวสาร การสร้างสัมพันธ์ภาพ และเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจ ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมในการใช้สมาร์ทโฟนที่ถูกต้องคือ 1) ผู้ใช้สมาร์ทโฟนต้องมีสติ มีวิจารณญาณในการแยกแยะข้อมูล 2) จัดสรรเวลาในการใช้สมาร์ทโฟนไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียน 3) ใช้ภาษาในสื่อสารอย่างเหมาะสมในการโพสต์ข้อความ ดังนั้นควรส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษา ได้เรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตผ่านสมาร์ทโฟนอย่างถูกต้อง

คำสำคัญ: ทัศนคติ นิสิตพยาบาล สื่อสังคมออนไลน์ สมาร์ทโฟน

Abstract

The purpose of this study was to study the attitudes of nursing students. Faculty of Nursing, Buriram, Western University towards the use of social media through smartphones It is a mixed quantitative research. and qualitative The interview form and questionnaire developed by the research team were used with a content validity of 0.93 and a reliability value of 0.79. The sample consisted of 179 nursing students from Buriram Faculty of Nursing, Western University, year 1-4 of the academic year 2018. People consisted of 2 steps: Step 1: Studying the attitudes of nursing students towards using social media via smartphones. With a questionnaire of 179 people, step 2, focus

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

² อาจารย์ประจำหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ เนชั่น

¹ Lecturer, Nursing program, Faculty of Nursing, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

² Lecturers, Nursing program, Faculty of Nursing, Buriram, Western University

³ Lecturer, Nursing program, Faculty of Nursing, Nation University

group discussion in representatives of a sample of 30 people, using a simple random sampling method. The quantitative data were analyzed by descriptive statistics and presented the percentage, mean, part. standard deviation The qualitative data part uses content analysis with Content Analysis.

The results of this research found that The overall attitude of nursing students towards the use of social media via smartphones was at a moderate level ($\bar{X} = 3.36$, S.D.= 0.98). and the result revealed that the average score including affective, knowledge and behavior were quite good level ($\bar{X} = 3.70$, 3.19 and 3.16, S.D.= 0.99, 0.98 and 0.98), respectively. For this reason, to used social media that was for study, relaxation, community and selling products via social media. The social media was important in daily life because must use to communication, education, news, relationship, trendsetter and decision. This finding the guideline to promote using behavior social network of smartphone including: 1) Should use the social media with consciousness; 2) allocate time; and 3) use proper language such as posting messages or comments appropriately. Their fore should be encouraged students to learn the correct use of social media via smartphone.

Keywords: attitude, nursing student, social network, smart phone

ความเป็นมาของปัญหา

สังคมในปัจจุบันมีการพัฒนาทั้งด้านระบบสื่อสาร เศรษฐกิจ เทคโนโลยี อย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) เป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยี สารสนเทศและโครงสร้างทางเศรษฐกิจโลก ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น นั้นส่งผลทำให้ทุกประเทศเกิดการเชื่อมโยงและพึ่งพาอาศัยกัน ติดต่อกันได้ง่ายขึ้น หรือเรียกว่า โลกไร้พรมแดน โดยมีการ ติดต่อกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยง มีประโยชน์อย่างมากในเชิงธุรกิจ นอกจากนี้ ยังใช้เป็นตัวกลางในการค้นหาหาข้อมูลต่างๆ จนมาถึงยุคปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงการค้นหาข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูลจาก คอมพิวเตอร์มาเป็นสมาร์ตโฟน เพราะรูปแบบการใช้งานง่าย คล่องตัว และสะดวกสบายในการใช้งาน (พรพรรณพิลาศ กุลดิติก, 2560)

สำหรับประเทศไทยได้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เป็นแผนแม่บท หลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายพัฒนาที่ยั่งยืน โดย ปรับโครงสร้างประเทศไทย 4.0 โดยเร่งพัฒนาประเทศในทุก ด้าน เช่น เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย นวัตกรรม การเมือง การสาธารณสุข และ การศึกษา เน้นให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมพัฒนา ยกย่อง คุณภาพการศึกษา การเรียนรู้ คุณภาพบริการสาธารณะให้ ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างขีดความสามารถในการ

พัฒนาเมืองให้น่าอยู่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559)

การพัฒนาให้บุคคลเป็นผู้ที่มีคุณภาพตาม แผนพัฒนาแห่งชาติได้นั้น จะต้องเริ่มจากการพัฒนาเด็กและ เยาวชนไทยให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้ เด็กไทยก้าวเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 เพิ่มขีดความสามารถทาง การศึกษาให้ก้าวเข้าสู่ยุคสังคมโลกที่มีการพัฒนาเทคโนโลยี อย่างไร้ขีดจำกัด สามารถค้นหาข้อมูลได้อย่างถูกต้องมีการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ข้อมูลที่ทันสมัย และเป็นระบบ เชื่อมโยง ความรู้กับจินตนาการ เปลี่ยนแปลงไปสู่รูปธรรมให้ผู้เรียนมี ทักษะที่ต้องการ เช่น การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ และการสื่อสารที่ดี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการสืบค้น ข้อมูลและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (พาสณา จุฬรัตน์, 2561)

ผลของการพัฒนาประเทศทำให้สังคมไทยเปลี่ยนวิถี การใช้ชีวิตมาใช้สมาร์ตโฟนกันมากขึ้น ซึ่งเป็นเทคโนโลยี ที่ตอบโจทย์ความต้องการและรูปแบบการใช้ชีวิต ที่สะดวกสบาย จากผลการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2559 พบว่า ในจำนวน ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ประมาณ 62.8 ล้านคน มีผู้ใช้ โทรศัพท์มือถือสมาร์ตโฟนมากถึง 31.7 ล้านคน คิดเป็น ร้อยละ 50.5 โดยมีอัตราการใช้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 ที่มีเพียง 5 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 8.0

ส่วนกิจกรรมที่ทำส่วนใหญ่ผ่านสมาร์ทโฟนคือ ใช้บริการโซเชียลเน็ตเวิร์ค ร้อยละ 91.5 ดาวน์โหลด หนังสือ ร้อยละ 88.0 ใช้อีเมลโหลดข้อมูล ร้อยละ 55.9 และติดตามข่าวสาร ร้อยละ 46.5 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559)

แนวโน้มการใช้บริการสื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนมีอัตราสูงขึ้น หากใช้บริการเป็นเวลานานๆ หรือใช้ไม่ถูกต้อง อาจส่งผลกระทบต่อหลายประการ เช่น สุขภาพร้ายได้ ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการผ่านอินเทอร์เน็ตเรียนหนังสือไม่ทันเพื่อน การส่งต่อข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ทำให้การสื่อสารผิดพลาด ขาดความไว้วางใจ (เพ็ญพจน พ่วงแพ, 2559) นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านสุขภาพหลายประการ เช่น แสบตา ปวดศีรษะ ปวดตา กล้ามเนื้อตาคออ่อนล้า ตาพร่ามัว สายตาสั้น เส้นประสาทตาถูกทำลาย มีโอกาสเป็นต้อเนื้อ ต้อลม รวมทั้งมีโอกาสปวดศีรษะ คอ หลัง ไหล่ ข้อมือ หัวไหล่ และแขน เป็นต้น ปัญหาด้านจิตใจอารมณ์จะทำให้จิตใจไม่สงบ อารมณ์เสีย หงุดหงิด ขาดทักษะการเข้าสังคม (วรรณกุล เข้มมงคล, ธีรวิทย์ อินทิตานนท์ และ จตุพร หวังเสด, 2562) นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มบุคคลที่ใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น สอดคล้องกับพัฒนาการของวัยรุ่นที่ว่า เป็นช่วงวัยที่มีความต้องการอยากรู้ อยากเห็น ต้องการยอมรับจากสังคม เป็นตัวของตัวเอง จึงเป็นเหตุผลให้กลุ่มวัยรุ่นมีการใช้บริการจากสื่อออนไลน์เพื่อปรับตัวให้ทันสมัย เข้ากับกลุ่มเพื่อน ค้นหาเพื่อน พาตัวเองเข้าสู่สังคมออนไลน์ สื่อสังคมต่างๆ (จุฑามาศ กิตติศรี, รัชชานา หน่อคา และ คะเนิงนิจ เพชรรัตน์, 2560)

พยาบาลเป็นผู้ให้บริการทางด้านสุขภาพ เป็นผู้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ดังนั้นพยาบาลควรที่จะสามารถดูแลผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มอาการบาดเจ็บที่เกิดจากการใช้สมาร์ทโฟนที่เรียกว่าโรค Cell-phone elbow (สิทธิ ลิขิตนุกุล, 2559) ในมิติของการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพให้มีประสิทธิภาพ และควรเรียนรู้แนวโน้มและการป้องกันโรคไม่ใช่ว่าเฉพาะเพียงพยาบาลวิชาชีพเท่านั้น แต่ยังรวมถึงนิตพยาบาลที่เป็นเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีความเสี่ยงต่อการใช้สมาร์ทโฟนอย่างผิดวิธีและควรเป็นตัวอย่างที่ดีทางด้านการดูแลสุขภาพ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์มีผลต่อการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในด้าน

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และผลกระทบของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ แต่การศึกษาเกี่ยวกับการค้นหาประเด็นทัศนคติของนิสิตพยาบาลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนยังมีน้อย การศึกษาที่ทัศนคตินั้นจะทำให้เข้าใจในองค์ประกอบ ทางด้านความรู้สึก ความรู้ และพฤติกรรม ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนสามารถนำไปต่อยอดทางองค์ความรู้ แนวทางการปฏิบัติตัว หรือการจัดการในระดับอุดมศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้และถูกพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ บูรีรัมย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ บูรีรัมย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2561

2.2 กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับวิธีวิจัยเชิงปริมาณ คือ นิสิตพยาบาล จำนวน 179 คน โดยมีคุณสมบัติตามลักษณะที่คัดเลือก (Inclusion criteria) ดังนี้ 1) ใช้สมาร์ทโฟน 2) ใช้บริการสื่อสังคมออนไลน์ แอปพลิเคชัน ได้แก่ Facebook Line Instagram หรือ Youtube อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งหมด 3) ยินดีเข้าร่วมในการศึกษา คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ในสัดส่วนของลักษณะประชากรเท่ากับ 0.5 ระดับความคาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และ ระดับความเชื่อมั่น 95% จากจำนวนนิตพยาบาล ทั้ง 4 ชั้นปี พบว่าจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 162 คน คำนวณการสูญเสียข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่มีปัญหาข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือสูญหาย (Drop out) คิด 10% จากกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง จะเท่ากับ 179 คน

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
นิสิตพยาบาล จำนวน 30 คน คัดเลือกจากนิสิตพยาบาล
กลุ่มตัวอย่างจาก 179 คน ชำรงต้น แบ่งเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 6 คน
แบ่งสัดส่วนแต่ละชั้นปีอย่างละเท่าๆ กัน จากนั้นใช้วิธีการ
จับหมายเลขแทนชื่อ ของกลุ่มตัวอย่าง จัดใส่ในภาชนะ และ
สุ่มจับสลากขึ้นมาตามแต่ละชั้นปี เข้ากลุ่มการสนทนากลุ่ม
(Focus group) ใช้เวลา 30 นาที

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1 วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
จำนวน 7 ข้อ และแบบสอบถามทัศนคติของนิสิตพยาบาลต่อ
การใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน จำนวน 28 ข้อ
ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า
5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของ กชกร วงษ์สุทธิ และ
คณะ (2560)

3.2 วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสอบถามปลายเปิด
สำหรับการเข้าสนทนากลุ่ม (Focus group)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ทำการ
ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดย
ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ประกอบไปด้วย อาจารย์ประจำ
สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
และสาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม โดยคำนวณค่าดัชนีตรง
ตามเนื้อหา ได้เท่ากับ 0.93 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out)
กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเดียวกับกลุ่มที่ต้องการศึกษา
จำนวน 20 ราย ค่า Cronbach's coefficient ได้เท่ากับ 0.79

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติ และจับ
สลากรายชื่อนักศึกษาตามจำนวนที่กำหนด

4.2 คณะผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการวิจัย

4.3 แจกแบบสอบถามทัศนคติของนิสิตพยาบาลต่อ
การใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนจำนวนทั้ง 179 ฉบับ
แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ มีความถูกต้องครบถ้วน
สมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100 ใช้เวลา 20 นาที สำหรับการตอบ
แบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 นำเสนอข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น
รายได้ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และที่อยู่
อาศัยปัจจุบัน โดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทัศนคติของ
นิสิตพยาบาลจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน
โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากการทำสนทนากลุ่ม (Focus
group) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 95.53 รองลงมา คือ
เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 3.35 และเพศทางเลือก คิดเป็นร้อยละ
1.12 โดยมีอายุเฉลี่ย 20.43 ปี (S.D.= 1.24) เป็นนิสิตที่กำลัง
ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 โดยคิดเป็นร้อยละ
37.99, 22.91, 21.79 และ 17.32 ตามลำดับ ส่วนใหญ่
มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 5,000 บาท รองลงมา
มีรายได้ 5,000-10,000 บาท และ 10,001-15,000 บาท
โดย คิดเป็นร้อยละ 53.07, 45.81 และ 1.12 ตามลำดับ
ส่วนใหญ่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท
รองลงมาคือน้อยกว่า 5,000 บาท โดยคิดเป็นร้อยละ 56.98
และ 43.02 ตามลำดับ แหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่
มาจากผู้ปกครอง (บิดา/มารดา) เพียงแหล่งเดียว รองลงมา
คือ ได้รับจากผู้ปกครอง (บิดา/มารดา) ร่วมกับกองทุนกู้ยืม
เพื่อการศึกษา กยศ. ลำดับถัดมาได้รับจากผู้ปกครอง (บิดา/
มารดา) ร่วมกับญาติพี่น้อง และกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
กยศ. และสุดท้ายได้รับจากผู้ปกครอง (บิดา/มารดา) ร่วมกับ
ทุนสนับสนุนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โดยคิดเป็น
ร้อยละ 52.51, 40.78, 5.03 และ 1.68 ตามลำดับ ค่าบริการ
โทรศัพท์รายได้ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จะใช้น้อยกว่า 500
บาท ลำดับถัดมาจะใช้ 500-1,000 บาท และ 1,000-1,500
บาท โดยคิดเป็นร้อยละ 64.80, 29.05 และ 6.15 ตามลำดับ
ส่วนการใช้โซเชียลเป็นประจำวันนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่
ใช้ Facebook รองลงมาเป็น Line, Messenger, Youtube,
Instagram, Twitter โดยคิดเป็นร้อยละ 93.30, 81.56,
80.45, 75.42, 72.07, 23.46 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติของนิสิต
พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยเวสเทิร์น
ต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน โดยรวม
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมของทัศนคติของนิสิตพยาบาลต่อการใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน

ทัศนคติของนิสิตพยาบาลจากการใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านความรู้สึกรู้สึก	3.19	0.98	ปานกลาง
2. ด้านความรู้	3.70	0.99	มาก
3. ด้านพฤติกรรม	3.16	0.98	ปานกลาง
รวม	3.36	0.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ทัศนคติของนิสิตพยาบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติสูงสุด คือ ด้านความรู้ต่อการการใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านพฤติกรรม ($\bar{X} = 3.70$, 3.19 และ 3.16, S.D.= 0.99, 0.98 และ 0.98 ตามลำดับ)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมของทัศนคติของนิสิตพยาบาลต่อการใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน แบบรายข้อ

คำถาม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านความรู้สึกรู้สึก			
1. ผ่อนคลาย สบายใจ คลายความเครียด และสนุกสนาน	3.87	0.99	มาก
2. ความพึงพอใจ	3.77	0.98	มาก
3. ได้ประโยชน์จากการใช้งาน	3.67	0.95	มาก
4. หากไม่ได้ใช้จะรู้สึกวุ่นวาย ความรวดเร็ว ทันใจ ทันเวลา ในการติดต่อสื่อสาร	2.47	0.97	น้อย
ด้านความรู้			
1. การแสดงความคิดเห็นโดยโพสต์ข้อความต่อว่าบุคคลอื่นที่กระทำผิด เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและผิดกฎหมาย พ.ร.บ คอมพิวเตอร์	3.84	0.65	มาก
2. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ของข้อมูลที่ได้รับ จากสื่อสังคมออนไลน์ได้	3.73	0.69	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คำถาม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3. สามารถค้นหาข้อมูลที่นำเชื่อถือ ได้ อย่างสะดวกและรวดเร็ว	3.72	0.67	มาก
4. การใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน เป็นความจำเป็นในชีวิตประจำวัน	3.62	0.97	มาก
ด้านพฤติกรรม			
1. ใช้เพื่อรับชมความบันเทิง เช่น ดูหนัง ละคร เล่นเกม ฟังเพลง	3.90	1.02	มาก
2. ใช้ในการค้นหาข้อมูล	3.79	1.01	มาก
3. ใช้ในการซื้อ ขายสินค้าและบริการอื่น	3.61	0.98	มาก
4. นำสมาร์ทโฟนมาใช้ทันทีเมื่อพักกลางวัน หรือพักระหว่างเรียน หรือมีเวลาว่าง	2.46	0.94	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่าทัศนคติของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ต่อการใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างสูงสุด แต่ละด้านของทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้สึกรู้สึก คือ ใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนเพื่อผ่อนคลาย สบายใจ คลายความเครียด และสนุกสนาน ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 3.99) 2) ด้านความรู้ในการใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน เรื่องการแสดงความคิดเห็นโดยโพสต์ข้อความต่อว่าบุคคลอื่นที่กระทำผิด เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและผิดกฎหมาย พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.65) 3) ด้านพฤติกรรมการใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน คือ ใช้เพื่อรับชมความบันเทิง เช่น ดูหนัง ละคร เล่นเกม ฟังเพลง ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 1.02) ส่วนคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน พบว่าค่าเฉลี่ยต่ำสุดของ แต่ละด้านทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้สึกรู้สึก คือ หากไม่ได้ใช้จะรู้สึกวุ่นวาย ความรวดเร็ว ทันใจ ทันเวลาในการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 2.47$, S.D.= 0.97) 2) ด้านความรู้ เรื่อง การใช้อีคอมเมิร์ซออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน เป็นความจำเป็นในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.62$, S.D.= 0.97) 3) ด้านพฤติกรรม คือ การนำสมาร์ทโฟนมาใช้ทันทีเมื่อพักกลางวัน หรือพักระหว่างเรียน หรือมีเวลาว่าง ($\bar{X} = 2.46$, S.D.= 0.94)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากการทำสนทนากลุ่ม (Focus group) คำถามข้อที่ 1 ท่านคิดว่าสื่อโซเชียลมีความสำคัญกับการใช้ชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร กลุ่มตัวอย่างทุกคนเห็นว่่าสื่อโซเชียลมีความสำคัญกับการใช้ชีวิตประจำวัน โดยให้เหตุผลหลักอยู่ 6 ประเด็น ได้แก่ 1) ต้องใช้ในการติดต่อสื่อสาร 2) ต้องใช้ในการศึกษาเล่าเรียน 3) ต้องใช้ในการติดตามข่าวสาร 4) ต้องใช้ในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน 5) สื่อโซเชียลมีกลไกในการกำหนดประเด็นสำคัญในการใช้ชีวิตประจำวัน และ 6) สื่อโซเชียลเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจ

คำถามข้อที่ 2 ท่านคิดว่าสื่อโซเชียลมีโทษอะไรบ้าง ผู้วิจัยสรุปคำตอบจากคำถามนี้ได้ 6 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านสุขภาพจิต 3) ด้านการเรียน 4) ด้านสัมพันธ์ภาพ 5) ด้านพฤติกรรม และ 6) ด้านกฎหมาย

คำถามข้อที่ 3 วัตถุประสงค์ของการใช้สื่อโซเชียลของท่านคือเรื่องใด ผู้วิจัยสรุปคำตอบจากคำถามนี้ได้ 4 ประเด็น ได้แก่ 1) เรื่องการเรียน 2) เรื่องการผ่านคลายความเครียด 3) เรื่องการสื่อสาร และ 4) เรื่องการขายของออนไลน์

คำถามข้อที่ 4 การใช้สื่อโซเชียลที่ถูกต้องเหมาะสมควรเป็นอย่างไร ผู้วิจัยสรุปคำตอบจากคำถามนี้ได้ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การใช้สติและวิจารณญาณ 2) การจัดสรรเวลา และ 3) การใช้ภาษา

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า ประการที่หนึ่ง คะแนนเฉลี่ยทัศนคติสูงสุดคือด้านความรู้ต่อการการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.99) สอดคล้องกับการศึกษาของกชกร วงษ์สุทธิ และ คณะ (2560) เรื่องทัศนคติของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนพบว่าคะแนนทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างด้านความรู้เท่ากับ 4.16 (S.D. = 0.41) แปลผลอยู่ในระดับดี จึงพอสรุปได้ว่าความรู้คือการจัดการทางด้านความคิด การจดจำ การแปลความเข้าใจ จัดเก็บอย่างเป็นระบบนำมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ โดยกลุ่มนิสิตพยาบาลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างสามารถพัฒนาขีดความสามารถทางด้านความรู้เพิ่มขึ้นได้ โดยอาจารย์

ต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้ความรู้ต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น การศึกษาของโสมฉาย บุญญานันต์ (2560) เรื่องการนำเครือข่ายทางสังคมออนไลน์มาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ศิลปะสำหรับผู้เรียนในยุคการศึกษา 4.0 ผู้วิจัยออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยนำหลักการที่สัมพันธ์กับความต้องการของคนในยุคสมัยใหม่ที่ทำงานกับโลกออนไลน์ ใช้สื่อสังคมออนไลน์มาสร้างกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้เพิ่มขึ้น ประการที่สอง คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้สึกเท่ากับ 3.19 (S.D. = 0.98) แปลผลได้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของเสาวภาภักย์ แผลมเพ็ชร (2559) เรื่องพฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนนทบุรี พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ ด้านอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง จึงพอสรุปได้ว่า ความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างเป็นส่วนที่เกี่ยวกับอารมณ์ที่มีทั้งด้านความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจ โดยกลุ่มตัวอย่างมีการแสดงความรู้สึกต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนอยู่ในระดับปานกลางดังนั้น อาจารย์ในสถาบันควรมีการสอดแทรกกระบวนการจัดการความรู้ในรูปแบบต่างๆ หรือนบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนตามความเหมาะสมให้กับกับนิสิตพยาบาล เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่าน การศึกษาของ อัมภา พลอยโสภณ และ มฤษฎ์ แก้วจินดา (2559) เรื่องการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้แก่กลุ่มตัวอย่างได้ และประการสุดท้าย คะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรม เท่ากับ 3.16 (S.D. = 0.98) เมื่อแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ศักดิ์กร สุวรรณเจริญ และ คณะ (2562) เรื่องพฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้สมาร์ทโฟนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี มีพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ร้อยละ 98.60 จึงพอสรุปได้ว่าพฤติกรรม คือ การแสดงออก หรือการโต้ตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

โดยผ่านการรับรู้ การเรียนรู้ และการคิด ซึ่งแสดงออกได้ ทั้งภายในและภายนอก โดยพฤติกรรมนั้นจะถูกควบคุมด้วยทัศนคติส่วนบุคคล เพื่อให้เป็นการพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ ซึ่งอาจารย์สามารถจัดกิจกรรมให้ความรู้ อย่างหลากหลายดังเช่น การศึกษาของ ชมพูนุท เมฆเมืองทอง และ นิรุต ถึงนาค (2560) เรื่องการพัฒนาโปรแกรมทางพฤติกรรมศาสตร์ร่วมกับวรรณกรรมบำบัดเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาหลังได้รับโปรแกรมทางพฤติกรรมศาสตร์ร่วมกับวรรณกรรมบำบัด สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมทางพฤติกรรมศาสตร์ร่วมกับวรรณกรรมบำบัดอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

จากการทำสนทนากลุ่ม (Focus group) ด้วยการกำหนดประเด็นคำถามจำนวน 4 ข้อ กลุ่มตัวอย่างร่วมกันให้ข้อมูล และสรุปผลการอภิปรายได้ดังนี้

ข้อ 1 นิสิตคิดว่า สื่อโซเชียลมีความสำคัญกับการใช้ชีวิตประจำวัน โดยให้เหตุผลหลักอยู่ 6 ประเด็นคือ 1) ต้องใช้ในการติดต่อสื่อสาร 2) ต้องใช้ในการศึกษาเล่าเรียน 3) ต้องใช้ในการติดตามข่าวสาร 4) ต้องใช้ในการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน 5) สื่อโซเชียลมีกลไกในการกำหนดประเด็นสำคัญในการใช้ชีวิตประจำวัน และ 6) สื่อโซเชียลมีเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจ สอดคล้องกับการศึกษาของ ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ (2559) เรื่องพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในชั้นเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตศึกษาในกลุ่มนิสิต จำนวน 323 คน พบว่านิสิตส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในการหาข้อมูลและติดต่อสื่อสาร และการศึกษาของ ณัฐพงษ์ คล่องเชิงสาน (2562) เรื่องการศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา บางแสน ชลบุรี: กรณีศึกษาเพชบุรี ศึกษาในกลุ่มนักศึกษา จำนวน 395 คน พบว่าส่วนใหญ่ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อพูดคุยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ และใช้ด้านการติดต่อสื่อสารเป็นหลัก

ข้อ 2 นิสิตคิดว่าสื่อโซเชียลมีโทษต่อผู้ใช้ สรุปได้ 6 ประเด็น คือ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านสุขภาพจิต 3) ด้านการเรียน 4) ด้านสัมพันธภาพ 5) ด้านพฤติกรรม และ

6) ด้านกฎหมาย กลุ่มตัวอย่างคิดว่าสื่อโซเชียลมีโทษหลายประการหากผู้ใช้ไม่ถูกวิธี เช่น โทษด้านร่างกายทำให้เสียสายตา ปักผ่อนไม่เพียงพอ โทษด้านสุขภาพจิต ทำให้เชื่อและวิตกกังวลในข่าวที่ไม่เป็นความจริง บางรายเล่นจนติดแล้วเครียดเพราะหยุดเล่นไม่ได้ ด้านการเรียน เกิดจากการใช้โทรศัพท์จนเพลิน ทำให้ไม่อ่านหนังสือ บางรายสนใจการเรียนลดลง ด้านพฤติกรรม ที่เกิดการลอกเลียนแบบ เช่น การใช้ความรุนแรง สอดคล้องกับการศึกษาของ เมธาวิ จำเนียร และ กรกฎ จำเนียร (2561) เรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของนักเรียน จังหวัดนครศรีธรรมราชในการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียน ที่กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาในการเสพสื่อออนไลน์เกินเวลา จนส่งผลเสียต่อการเรียน และสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวซึ่งมีผลมาจากการเสพติดสื่อออนไลน์มากเกินไป และสอดคล้องกับการศึกษาของ พรพรรณ จันทรแดง (2559) เรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่างานวิจัยมีความสอดคล้องเกี่ยวกับปัญหาด้านสุขภาพที่การใช้สื่อออนไลน์นานๆ จะทำให้มีปัญหาทางสายตาตาพร่ามัว

ข้อ 3 วัตถุประสงค์ของการใช้สื่อโซเชียลของนิสิตมี 4 ประเด็น คือ 1) เรื่องการเรียน 2) เรื่องการผ่านคลายความเครียด 3) เรื่องการสื่อสาร และ 4) เรื่องการขายของออนไลน์ สอดคล้องกับการศึกษาของ เมธาวิ จำเนียร และ กรกฎ จำเนียร (2561) เรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของนักเรียน จังหวัดนครศรีธรรมราชในการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลของวัตถุประสงค์การใช้สื่อออนไลน์หรือโซเชียลว่าเป็นแหล่งในการศึกษาเล่าเรียน ใช้เพื่อผ่อนคลายสมองหลังการเรียน และค้นคว้าข้อมูลรวมทั้งการศึกษาของ พรพรรณ จันทรแดง (2559) เรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และการศึกษาของ จุฬารัตน์ ศราวณะวงศ์, ขจร ฝ่ายเทศ, ดวงแก้ว เงินพูนทรัพย์ และ วัลลภา จันทรดี (2560) เรื่องพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า วัตถุประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อทำงานกลุ่ม ติดต่อสื่อสารกับเพื่อน/อาจารย์ และเพื่อความบันเทิง ดูหนังและฟังเพลง

ข้อ 4 การใช้สื่อโซเชียลที่ถูกต้องเหมาะสมควรประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ 1) การใช้สติ และวิจารณญาณ 2) การจัดสรรเวลา และ 3) การใช้ภาษา สอดคล้องกับการศึกษาของ ภัททิรา กลิ่นเลขา (2561) เรื่องผลกระทบจากการใช้สื่อโซเชียลมีเดียของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการสอบถามกลุ่มตัวอย่างอธิบายว่า เราต้องรู้เท่าทันภัยอันตรายที่เกิดขึ้นในสื่อโซเชียล และการศึกษาของ กมลลักษณ์ อินทร์เอก (2560) เรื่องการศึกษาพฤติกรรมการใช้โซเชียลมีเดียของนักเรียน โรงเรียนลาดทิพรสพิทยาคม อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ศึกษาในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวน 121 คน พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหา ควรเน้นเรื่องการใช้ภาษาในการโพสต์ ควรจะโพสต์ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ให้กำลังใจผู้อื่น

แนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมในการใช้สมาร์ทโฟนที่ถูกต้อง ควรปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ใช้สมาร์ทโฟนต้องมีสติ มีวิจารณญาณในการแยกแยะข้อมูล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า “เราต้องรู้จักวิเคราะห์ เสพข่าวอย่างเหมาะสมเป็นเวลา” “แยกแยะอะไรดีไม่ดีให้ได้ ใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียน” “รู้จักแยกแยะข้อเท็จจริงของสื่อ แบ่งเวลาเล่นได้โดยไม่เสียการเรียน ไม่เป็นนักเลงคีย์บอร์ดแชร์อย่างมีมารยาทและควรตรวจสอบว่าเป็นความจริงหรือไม่ ก่อนแชร์ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น” “ต้องแยกแยะโลกบนออนไลน์ กับความเป็นจริงได้” “ไม่ลุ่มหลงกับสื่อโซเชียลมากเกินไป เสพสื่ออย่างมีวิจารณญาณ” สอดคล้องกับการศึกษาของ ภัททิรา กลิ่นเลขา (2561) เรื่องผลกระทบจากการใช้สื่อโซเชียลมีเดียของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการสอบถามกลุ่มตัวอย่างอธิบายว่า เราต้องรู้เท่าทันภัยอันตรายที่เกิดขึ้นในสื่อโซเชียล

2. จัดสรรเวลาในการใช้สมาร์ทโฟนให้เป็น ไม่ให้กระทบกับการเรียน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า “ควรมีเวลาพักและเล่นเป็นเวลา หากความรู้มากกว่าเล่นสนุก” “ใช้ให้ถูกที่ถูกเวลา และถูกกาลเทศะ” “ใช้อย่างพอเหมาะพอควร จำกัดเวลา จำกัดสถานที่ เสพแต่สิ่งดีๆ นำประโยชน์ที่ได้มาใช้” “เล่นในเวลาว่างและไม่เล่นนานจนเกินไป” “แบ่งเวลาใช้บางเวลาไม่เล่นจนติดแล้วทำให้ตัวเองแ่ ใช้แค่ตอนที่จำเป็น หรือเวลาอยากจะทำอะไรจริงๆ ไม่เอาโซเชียลไปทำลายผู้อื่น”

3. ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร เช่น การโพสต์ข้อความ หรือการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม มีกาลเทศะ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า “ใช้คำสุภาพ” “ใช้คำพูดหรือประโยคที่เป็นเชิง Positive” “พิมพ์ด้วยถ้อยคำสุภาพ ให้เกียรติกัน ไม่ใส่ร้ายกัน และสื่อสารให้เข้าใจ จะได้ไม่ตีความผิดพลาด” สอดคล้องกับการศึกษาของ กมลลักษณ์ อินทร์เอก (2560) เรื่องการศึกษาพฤติกรรมการใช้โซเชียลมีเดียของนักเรียน โรงเรียนลาดทิพรสพิทยาคม อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ศึกษาในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหา ควรเน้นเรื่องการใช้ภาษาในการโพสต์ ควรจะโพสต์ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ให้กำลังใจผู้อื่น

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ อธิบายได้ว่า นิสิตพยาบาล คณะพยาบาล บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มีทัศนคติที่อยู่ในระดับปานกลางต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน คณะแนะนําทัศนคติสูงสุด คือ ด้านความรู้ต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟนซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรม แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมในการใช้สมาร์ทโฟนที่ถูกต้องคือ 1) ผู้ใช้สมาร์ทโฟนต้องมีสติ มีวิจารณญาณในการแยกแยะข้อมูล 2) จัดสรรเวลาในการใช้สมาร์ทโฟนไม่ให้กระทบกับการเรียน 3) ใช้ภาษาในสื่อสารอย่างเหมาะสมในการโพสต์ข้อความ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

นิสิตพยาบาล คณะพยาบาล บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มีทัศนคติที่อยู่ในระดับปานกลางต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนานิสิตพยาบาลให้มีทัศนคติให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น โดยอาจารย์ต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้ความรู้ต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ควรมีการสอดแทรกกระบวนการจัดการความรู้ในรูปแบบต่างๆ หรือนบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากนิสัยพยายาลมีคะแนนทัศนคติด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถที่พัฒนาให้อยู่ในระดับที่ดีได้

2. ควรศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรื่องการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน เพื่อให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กชกร วงศ์สุทธิ, เกษร ช่างปรุง, จิราวัฒน์ ภูแล่นกี, ธัญญารัตน์ ไหว่สงคราม, ศุภลักษณ์ พรหมเมืองขวา และ สุรเกียรติ์ พุทธวงศา. (2560). *ทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน* (รายงานการศึกษาวิจัยพยาบาลศาสตรบัณฑิต). วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, ขอนแก่น.

กมลลักษณ์ อินทร์เอก. (2560). *การศึกษาพฤติกรรมการใช้โซเชียลมีเดียของนักเรียน โรงเรียนลาดทิพรสพิทยาคม อำเภอตากคลี จังหวัดนครสวรรค์* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

จุฑามาศ กิตติศรี, รัชชานา หน่อคา และ คณินิจ เพชรรัตน์. (2560). *พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนและการรับรู้ภาวะสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล*. *วารสารการพัฒนาสุขภาพชุมชน มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 5(1), 19-34.

จุฑารัตน์ ศราวณะวงศ์, ขจร ฝ่ายเทศ, ดวงแก้ว เงินพูนทรัพย์ และ วลัยภา จันทดี. (2560). *พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. *วารสารบรรณศาสตร์มศว*, 10(2), 16-31.

ชมพูนุท เมฆเมืองทอง และ นิรุติ ถึงนาค. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมทางพฤติกรรมศาสตร์ร่วมกับวรรณกรรมบำบัดเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 5(1), 69-82.

ณัฐพงษ์ คล่องเชิงสาน. (2562). *การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาบางแสน ชลบุรี: กรณีศึกษาเฟซบุ๊ก* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ธัญรัช วิกิติภูมิประเทศ. (2559). *พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในชั้นเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 30(95), 48-58.

พรพรรณ จันทร์แดง. (2559). *พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา*, 4(2), 44-54.

พรรณพิลาศ กุลดิลก. (2560). *การขับเคลื่อนสังคมผ่านสื่อใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์*. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 25(49), 59-77.

พาสณา จุลรัตน์. (2561). *การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในยุค Thailand 4.0*. *Veridian E-Journal, Silpakorn University University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 11(2), 2363-2380.

เพ็ญพจน พวงแพ. (2559). *การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ของนักศึกษาวิชาชีพอคยู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. *Veridian E-Journal, Silpakorn University University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 9(2), 946-956.

ภัททิรา กลิ่นเลขา. (2561). *ผลกระทบจากการใช้โซเชียลมีเดียของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. ใน *มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, เอกสารประกอบการประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9 "พลวัตการศึกษายุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล"*. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

เมธาวี จำเนียร และ กรกฎ จำเนียร. (2561). *ความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียน จังหวัดนครศรีธรรมราชในการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียน*. *วารสารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 12(2), 188-195.

- วรรณกุล เข้มมงคล, ธีรวิทย์ อินทิตานนท์ และ จตุพร หวังเสต. (2562). ผลของการใช้สมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตต่อสุขภาพและผลการเรียนของนิสิตเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *ศรีนครินทร์เวชสาร*, 34(1), 90-98.
- ศักดิ์กร สุวรรณเจริญ, สุพัตรา ธรรมาอินทร์, สุวัฒนา เกิดม่วง, อังคริสา พิณจันท์ และ พรเลิศ ชุ่มชัย. (2562). พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้สมาร์ทโฟนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 29(6), 107-117.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. (2559). แผนฯ 12 ฉบับประชาชนนวัตกรรมคือหัวใจของการพัฒนา. สืบค้นจาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=8309&filename=index
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). แนวโน้มคนไทยใช้สมาร์ทโฟนมากขึ้น. สืบค้นจาก <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/ActivityNSO/A24-05-60.aspx>
- ลิทธา ลิขิตนุกูล. (2559). ใช้สมาร์ทโฟนแบบสมาร์ทๆ ปราศจากโรค. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/816997>
- เสาวภาคย์ แหลมเพ็ชร. (2559). พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนนทบุรี. *สุทธิปริทัศน์*, 30(93), 116-130.
- โสมฉาย บุญญานันต์. (2560). การนำเครือข่ายทางสังคมออนไลน์มาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ศิลปะสำหรับผู้เรียนในยุคการศึกษา 4.0. *วารสารครุศาสตร์*, 45(3), 221-232.
- อัษฎา พลอยโสภณ และ มฤษฎ์ แก้วจินดา. (2559). การศึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่น ในกรุงเทพมหานคร. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 10(1), 116-127.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.